

Ukraińcy Pozytywnie o Polsce i Polakach

Komunikat z badań Instytutu Spraw Publicznych

Ukraińcy dobrze wypowiadają się o Polsce i Polakach oraz mają pozytywne skojarzenia z Polską, a Polakom przypisują pozytywne cechy. Bardzo dobrze lub dobrze oceniają także stosunki polsko-ukraińskie. Poważną barierą dla intensyfikacji kontaktów Ukraińców z Polską jest konieczność posiadania przez nich wiz do Polski – wynika z najnowszych badań Instytutu Spraw Publicznych.

Badania przeprowadzone w 2010 roku są już drugą edycją badań ISP na temat postrzegania Polski i Polaków na Ukrainie. Porównanie najnowszych wyników z analogicznymi badaniami z 2000 roku pozwala prześledzić ewolucję stosunków polsko-ukraińskich. W obliczu zbliżającej się polskiej Prezydencji w Radzie UE w 2011 roku, wspólnie z Ukrainą organizowanych Mistrzostw Europy w piłce nożnej w 2012 roku, oraz trwającej dyskusji o zniesieniu wiz dla Ukraińców, pytanie, jak Polska postrzegana jest u wschodniego sąsiada nabiera szczególnej wagi.

Główne wnioski z badań to:

- Ukraińcy mają **pozytywne skojarzenia dotyczące Polaków i Polski**.
  - Jest to dla nich kraj **przyjazny**, podobny do Ukrainy, Polacy to naród bratni i przyjazny, mili, sympatyzujący z Ukrainą ludzie (**26%**)
  - Skojarzenia neutralne, geograficzne (**23%**)
  - **Polska jako symbol sukcesu** gospodarczego i lepszego niż na Ukrainie życia (**19%**)
  - **Kraj europejski**, członek Unii Europejskiej (**9%**)
  - **Rzadziej niż w 2000 roku występowały skojarzenia związane z historią.**
  - **Stosunkowo niewielu Ukraińców wspomina o wspólnym organizowaniu EURO 2012 (3%)**
- Głównym źródłem wiedzy o Polsce pozostaje telewizja (52%) czerpało z niej wiedzę w ciągu miesiąca poprzedzającego badanie. 44 % nie czerpało żadnych wiadomości na temat Polski.
- Jedynie co dziesiąty mieszkaniec Ukrainy (10%) przyznaje się do odwiedzania Polski po 1991 roku. W 2000 roku odsetek ten wynosił **15%**. Najmniej osób wyjeżdżających

do Polski znajduje się wśród najmłodszych respondentów. Osoby, które były w Polsce, odwiedziły ten kraj zwykle ponad dwa razy. Spadek zainteresowania przyjazdami do Polski łączy się bezpośrednio z faktem konieczności posiadania wizy przez Ukraińców, ale także z rzadkim posiadaniem przez Ukraińców paszportu. Najczęstszym powodem wyjazdów do Polski jest turystyka i wypoczynek (35%), podejmowanie pracy stałej lub tymczasowej (29%) lub odwiedziny znajomych (21%).

- **Jedna piąta Ukraińców twierdzi, że zna w pewnym stopniu język polski:** rozumieją proste zdania (13%), mogą uczestniczyć w prostych konwersacjach (5%) lub swobodnie posługują się tym językiem w rozmowie (3%).
- Spośród elementów **polskiej kultury** Ukraińcy najlepiej oceniają swoją znajomość polskiego kina (53%), historii (47%) i literatury (34%).
- Pozytywnie oceniana jest obecność polskich firm na Ukrainie (52%), współpraca ukraińskich organizacji z polskimi instytucjami (64%) oraz polsko-ukraińska współpraca miast (69%).
- **Od 10 lat nie zmieniają się oceny stosunków polsko-ukraińskich. Obecnie za bardzo dobre lub dobre ocenia je 84% Ukraińców (77% w 2000 roku).** Więcej pozytywnych opinii wyrażanych jest na Zachodniej Ukrainie. W tamtych regionach więcej respondentów ocenia także te stosunki za priorytetowe dla Ukrainy.
- **40% Ukraińców uważa, że Polska pomaga Ukrainie nawiązywać współpracę z Unią Europejską. Taki sam odsetek respondentów uważa, że Polska ani w tym nie pomaga ani nie przeszkadza.**
- Prawie połowa badanych (**48%**) uważa, że **Ukraina powinna przyłączyć się do Unii Europejskiej. W tym 33% ogółu ankietowanych sądzi, że Ukraina powinna jednocześnie wstąpić do UE oraz stworzyć sojusz z Białorusią i Rosją**
- **Ukraińcy uważają, że Polacy są do nich podobni.** W ostatnich dziesięciu latach zwiększył się odsetek osób, uważających, że Polacy są podobni do Ukraińców.
- **Ukraińcy mają bardzo niewielki dystans do Polaków i akceptują Polaków w większości ról społecznych.** Nie mieliby nic przeciwko uzyskaniu przez Polaka ukraińskiego obywatelstwa, jego osiedlenia się na pobyt stały, wspólnej pracy czy sąsiedowaniu. Najbardziej, ale nadal rzadko, przeszkadzałoby im, gdyby Polak wszedł do rady miejskiej.
- **Zdaniem Ukraińców Polacy są od nich bardziej przedsiębiorczy, nowocześni i odpowiedzialni. Natomiast Ukraińcy postrzegają siebie pozytywniej w wymiarze ludzkim. Uznają się za bardziej gościnnych, życzliwych i szczerych.**

- Poproszeni o opinię o Polsce dziennikarze głównych ukraińskich mediów centralnych i regionalnych (telewizja, radio, gazety, portale internetowe), wypowiadają się o Polsce pozytywnie. Pozytywny odbiór tych osób nie przekłada się na przekazywanie pozytywnego wizerunku Polski w mediach. Nie oznacza to, że obraz ten jest negatywny – informacji o Polsce jest bardzo mało. Wynika to głównie z większego zainteresowania tematyką krajową niż zagraniczną.
- **Analiza zawartości ukraińskich gazet** wykazuje, że w mediach prozachodnich wizerunek Polski jest bardzo pozytywny. W mediach reprezentujących wielowektorowe opinie wizerunek nie jest jednolity, a informacji o Polsce jest mniej. Wśród czołowych ukraińskich tytułów prasowych nie ma gazety/czasopisma antypolskiego. W publikowanych tekstach rzadko znaleźć można pogłębione informacje lub komentarze, przeważają materiały informacyjne. Najwięcej miejsca ostatnio poświęcano wyborom prezydenckim, katastrofie smoleńskiej, wypadkom i klęskom żywiołowym. Polska najczęściej pojawia się w nich w kontekście ukraińskim, w odniesieniu do skutków opisywanego wydarzenia dla relacji polsko-ukraińskich. W tekstach artykułów często powołuje się na media polskie. Prezydencja Polski w Radzie UE jest postrzegana jako szansa dla Ukrainy.

Szerzej wyniki badań opisane i skomentowane zostaną w publikacji elektronicznej, która ukaże się na stronie www.isp.org.pl w styczniu 2011. Nagrania z prezentacji publikacji oraz prezentacje wyników w formie graficznej dostępne są na www.isp.org.pl.

Badanie Instytutu Spraw Publicznych zostało przeprowadzone na reprezentatywnej grupie 2 tysięcy Ukraińców powyżej osiemnastego roku życia we wrześniu i październiku 2010 roku.

Przedruk materiałów Instytutu Spraw Publicznych w całości lub części możliwy jest wyłącznie za zgodą Instytutu. Cytowanie oraz wykorzystywanie danych empirycznych jest możliwe, z podaniem źródła.

Komentarzy do wyników badań udzielają:

dr Jacek Kucharczyk, Prezes Instytutu Spraw Publicznych, tel. (22) 5564261

dr Joanna Konieczna-Sałamatın, Joanna.Konieczna@is.uw.edu.pl

Informacji o projekcie udziela koordynator projektu: Elżbieta Kaca, tel. (22) 5564287, elzbieta.kaca@isp.org.pl

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej Polskiej
www.msz.gov.pl
Ministry of Foreign Affairs
of the Republic of Poland

*Projekt jest finansowany przez
Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej
Polskiej w ramach cyklicznego programu Promocja wiedzy o Polsce*

Projekty ISP są przygotowywane przy wsparciu
Programu „Europa dla obywateli 2007-2013”